

Pedagogisch beleid

Flexkidz kinderopvang

1

Inhoudsopgave

<i>Inhoudsopgave</i>	2
Voorwoord	4
Inleiding.....	5
Hoofdstuk 1: Emotionele veiligheid en welbevinden	8
Hoofdstuk 2: Lerend spelen	9
Hoofdstuk 3: Samenwerking met ouders.....	10
Wennen:.....	10
Elkaar informeren:	10
Oudercommissie:	10
Extra dagdelen en ruilen van dagdelen:.....	10
Hoofdstuk 4: Pedagogische doelen en competenties	12
Hoofdstuk 5: Pedagogisch medewerkers vormen een team	14
Stage en vrijwilligerswerk:	14
Hoofdstuk 6: Basiscommunicatie	16
Serieus nemen en respect tonen.	16
Communicatie met de kinderen.....	16
Positief zelfbeeld	16
Voeding op Flexkidz:	17
Hoofdstuk 7: Steunen en stimuleren van spelen en leren	18
Hoofdstuk 8: Inrichting van de binnen- en buiten ruimtes	19
Visie op de binnenruimte:.....	19
Visie op buitenruimte.....	20
Hoofdstuk 9: Dagritme en groepssamenstelling	21
Open deuren en verlaten stamgroep:.....	21
Hoofdstuk 10 Observeren van kinderen en plannen van activiteiten	24
De doorgaande lijn	24
Mentorschap en vaste gezichten:	24
Plannen van activiteiten.....	25

Hoofdstuk 11: Autonomie (eigen keuzes maken) en participatie	26
Hoofdstuk 12: Spelen en vrije tijd in de BSO.....	29
Aansluiten bij leeftijd, sekse en interesses	29
Jongens en meisjes.....	30
Het spel begeleiden.....	30
Hoofdstuk 13: Relaties in de BSO groepen	32
Samenstelling van de groep	32
Vriendschappen	32
Een uitzondering zijn.....	32
Positieve en negatieve groepen.....	33
Pesten.....	33
Grensoverschrijdend gedrag	33
Hoofdstuk 14 Klachtenregeling:.....	34
Bijlage 1 Gecombineerde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang	35
Bijlage 2: Afwijken van de BKR	36
Bijlage 3: Scholing voor Pedagogisch medewerkers / opleidingsplan	36

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Flexkidz Kinderopvang. Het beleidsplan beschrijft de pedagogische visie en uitgangspunten. Met dit beleidsplan willen wij onze pedagogische kwaliteit bewaken en verder ontwikkelen. Dit doordat we dit beleid periodiek bespreken in het team op de werkvloer en tijdens de vergaderingen.

Flexkidz wil laten zien dat zij een betrouwbare partner is voor ouders waar het gaat om opvang, ontwikkeling en opvoeding van de kinderen.

1. Het pedagogisch beleidsplan is het referentiekader voor het dagelijkse werk in de groepen. Het maakt het pedagogisch handelen van onze medewerkers bespreekbaar en toetsbaar. Het beleidsplan is niet alleen van belang voor medewerkers die al in dienst zijn bij de organisatie. Ook voor nieuwe medewerkers, invalkrachten en stagiaires vormt het pedagogisch beleidsplan een belangrijke informatiebron. Tevens maakt het beleidsplan onze werkwijze herkenbaar voor buitenstaanders. U kunt zien wat er verwacht mag worden van Flexkidz Kinderopvang ten aanzien van de opvang van de kinderen. Dit geldt in de eerste plaats voor ouders, maar ook voor bedrijven, overheden of fondsen.

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijven wij hoe de pedagogisch medewerkers omgaan met de kinderen. Uitgangspunten en visie worden verwoord en door middel van de vele praktijkvoorbeelden wordt de toepassing helder. Het beleid wordt getoetst door de houder.

Wettelijke eisen aan pedagogisch beleid vanuit Wet Kinderopvang

Een Kinderopvang organisatie hoort een pedagogisch beleidsplan te voeren dat voldoet aan tal van eisen die geformuleerd zijn in de Wet Kinderopvang.

Opbouw

Voor het beschrijven van ons pedagogisch beleid hebben we ons mede laten inspireren door de pedagogische kaders kindercentra 0-4 jaar en 4-13 jaar (Nederlands Curriculum) Deze zijn een pedagogisch raamwerken voor het werken met kinderen in kindercentra. Het laat zien welke belangrijke bijdrage kindercentra leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Het biedt een theoretisch kader en maakt aan de hand van voorbeelden zichtbaar wat het pedagogisch werk in kindercentra in praktijk inhoudt. De laatste twee hoofdstukken zijn specifieke BSO hoofdstukken en geschreven vanuit het pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar.

Inleiding

Missie en beleidspijlers van Flexkidz

De missie van Flexkidz toont de ambitie van de organisatie.

“Kinderen zijn flexibel, wij ook!”

Verder vinden we onderstaande erg belangrijk. Deze pedagogische uitgangspunten komen dan ook terug in ons pedagogisch beleid:

5

De ontwikkeling van het kind centraal in denken en doen;

Kwaliteit in alles wat we doen;

De kracht van samenwerking.

Pedagogische visie en de uitgangspunten

Ons pedagogisch handelen is gebaseerd op een visie, een visie op mens-zijn, op de ontwikkeling van kinderen en op opvoeden en ontwikkelen. De visie wordt vertaald in een pedagogisch doel en dit doel werken wij vervolgens uit in het beleidsplan. In onze visie staat de ontwikkeling van het kind centraal. Ons handelen en de activiteiten met de kinderen zullen we continu blijven bespreken en evalueren. Niet alleen met elkaar als collega's op de groep maar ook in werkbesprekingen en teamvergaderingen. Tijdens die overlegvormen wordt planmatig het hoe, wat en waarom besproken. Wij hebben ons laten inspireren door de pedagogen Rudolf Steiner en Loris Malaguzzi en door de psycholoog Thomas Gordon

Onze visie op de ontwikkeling van kinderen:

Wij gaan ervan uit dat kinderen een natuurlijke behoefte hebben om zich te ontwikkelen. Elk kind doet dat in zijn eigen tempo en naar eigen mogelijkheden. Een kind ontwikkelt zich door een wisselwerking tussen natuurlijke aanleg en ervaringen die het uit zijn omgeving opdoet.

Onze visie op opvoeding:

Opvoeding is de begeleiding van kinderen naar volwassenheid. Om zich positief te kunnen ontwikkelen moeten kinderen hun omgeving ervaren als een sfeer van vertrouwen, geborgenheid en veiligheid. Onze pedagogisch medewerkers hebben de taak de kinderen te stimuleren en aan te moedigen om nieuwe dingen te leren en ervaringen op te doen. Zo geven zij hen de gelegenheid om hun nieuwsgierigheid te bevredigen en zich te ontwikkelen. Maar zij hebben ook tot taak grenzen aan te geven en te bewaken, opdat de ontwikkeling van het kind veilig en verantwoord verloopt en het kind zich de normen en waarden van onze maatschappij eigen maakt.

Ons pedagogisch doel:

Ons pedagogisch doel is dat kinderen respect en verantwoordelijkheidsgevoel ontwikkelen, zowel voor henzelf als voor hun omgeving. Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren om zelfstandig te denken en te handelen, zodat zij hun eigen keuzes kunnen maken. Kinderen leren om conflicten op een constructieve wijze op te lossen en om leren gaan met verschillen. Met deze basisvaardigheden zullen zij later hun eigen plek kunnen vinden in de maatschappij.

Onze pedagogische uitgangspunten:

Ons pedagogisch handelen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

Wij stimuleren de ontwikkeling van kinderen door een rijke speel- leeromgeving te creëren.

Wij nemen als uitgangspunt dat ieder kind competent is, zich wil ontwikkelen.

Wij hebben respect voor alle kinderen en nemen hen serieus.

Wij luisteren naar wat kinderen te zeggen hebben en geven ze inspraak.

Wij geven kinderen een eigen verantwoordelijkheid.

Wij zien en benaderen kinderen als een individu.

Wij bieden de kinderen keuzemogelijkheden.

6

Onze inspiratie

Wij laten ons inspireren door de Visie van Loris Malaguzzi, Thomas Gordon en Rudolf Steiner.

Loris Malaguzzi:

Een kind is competent, nieuwsgierig en beschikt over 100 talen. Wij willen de ontwikkeling van kinderen, allen op hun eigen tempo, tot bloei laten komen. Ieder kind is immers uniek. Daarbij dragen we geen kennis over, maar laten we de kinderen zelf hun kennis verzamelen.

Kinderen zijn elkaars pedagoog, ze leren van elkaar.

Ook de ruimte moet uitdagen om te ontdekken, ontwikkelen en te onderzoeken. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig

Creaties die de kinderen maken kunnen dienen als basis voor gesprekken, een middel om verder te ontwikkelen.

Kinderen helpen met taken om verantwoordelijkheidsgevoel te bevorderen.

Door te documenteren kunnen we met kinderen de ervaringen bespreken en de ouders op de hoogte houden.

Thomas Gordon:

Een kind heeft een positief zelfbeeld nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Daarbij moet gestimuleerd worden dat de kinderen zelf nieuwe dingen proberen.

Het vormen van een eigen persoonlijkheid is belangrijk, kinderen moeten met respect behandeld worden.

Samen verantwoordelijk voor de opvoeding van het kind. De Pedagogisch medewerker staat naast de ouder.

Luisteren naar de kinderen, zodat zij zelf ook leren te luisteren naar de behoeften van anderen. Ruzies bv. lossen we samen met de kinderen op.

7

Door "ik"- taal te gebruiken ben je als Pedagogisch medewerker duidelijk in je communicatie, en je stimuleert het kind dat ook te zijn. Ook ons taalgebruik wordt aangevuld met de daarbij behorende actie, en andersom.

Dat gedrag wat je van kinderen wenst, moet je zelf ook uitstralen.

De leefruimte wordt aangepast zodat de kinderen zoveel mogelijk zelf kunnen doen. Iets toevoegen om de belangstelling te wekken, iets weghalen om de prikkels te verminderen.

Een duidelijk dagritme biedt structuur.

Rudolf Steiner:

Wanneer een kind liefde en emotionele veiligheid wordt geboden, zal deze zich beter ontwikkelen.

Een kind leert door spelend te beleven.

De Pedagogisch medewerkers moeten het kind helpen zich bewust te worden van hun eigen kracht, vermogen en wil. Zo kan het kind goed ontwikkelen.

Observeren om de kinderen goed te leren kennen. Zodat we onze "opvoeding" ook aan kunnen passen aan het kind. Wat heeft het kind in deze fase nodig?

Een kind dat ontwikkelt kan zich niet afsluiten voor de prikkels om hem heen. Daarom houden we rekening met de prikkels van de groep en proberen deze ook te verminderen of juist te benutten.

Spreek het kind aan met "gewone" taal, geen gebrabbel. Een kind begrijpt het eerder dan dat het de taal spreekt.

Dagritme geeft het kind een gevoel van vertrouwen/duidelijkheid.

Ouders en Pedagogisch medewerkers moeten vertrouwen hebben in elkaar.

De voertaal op onze opvang is Nederlands.

Wel de kanttekening daarbij dat een kind soms beter getroost wil worden in de moederstaal (wat ook Fries kan zijn)

Daarom in deze gevallen, kijkend naar het kind, kan er een uitzondering gemaakt worden.

Hoofdstuk 1: Emotionele veiligheid en welbevinden

De eerste stappen die de ouders met hun kind bij ons binnen zetten vormen de kennismaking met de wereld van de kinderopvang. Een wereld die veiligheid en vertrouwen moet bieden aan kinderen. Want alleen vanuit veiligheid en vertrouwen kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen en opgroeien tot evenwichtige en zelfstandige mensen.

Vertrouwde relaties tussen pedagogisch medewerkers en kinderen zijn het hart van het pedagogisch handelen, het is de basis van emotionele veiligheid. Kinderen en pedagogisch medewerkers ontwikkelen samen een band.

Dit schept een veilige basis, het kind weet dat het terug kan vallen op de pedagogisch medewerker.

8

Kinderen ervaren ook de vertrouwdheid van een vaste groep kinderen. Kinderen spelen samen en maken samen plezier onder begeleiding van een pedagogisch medewerker die de onderlinge communicatie tussen kinderen waar nodig begeleidt.

Ieder kind is uniek en maakt een eigen ontwikkeling door. Wij respecteren individuele verschillen zoals temperament en persoonlijkheid, verschillen tussen jongens en meisjes, mogelijkheden en beperkingen en sociale en culturele verschillen en wij helpen kinderen elkaar te begrijpen en te respecteren. Ieder kind mag zich welkom voelen.

Flexkidz vindt het belangrijk dat een kind binnen onze opvang past en wij bij zijn mogelijkheden kunnen aansluiten. In sommige gevallen kan blijken dat er extra ondersteuning nodig is voor een kind of de pedagogisch medewerkers. Hiervoor kunnen we een beroep op het gebiedsteam en/ of het consultatiebureau doen. Samen kijken we dat wat het beste is voor dit specifieke kind.

Een kind moet de opvang binnen Flexkidz positief kunnen ervaren en de opvang moet in het belang zijn van het kind. Als dit niet het geval is kan ervoor gekozen worden de opvang in overleg met de ouders door Flexkidz te beëindigen. Ook als de opvang van dit kind het belang van de groep te veel schaadt kan deze keuze worden gemaakt. Flexkidz zal haar uiterste best doen het kind te begeleiden naar een opvangplek waar dit kind wel kan krijgen wat het nodig heeft. Uiteraard handelen we hier in het belang van het kind, in overleg met ouders.

In ons kinderdagverblijf bieden wij kinderen mogelijkheden om allerlei ervaringen op te doen, om zelf problemen op te lossen. Samen met de kinderen zijn we trots als ze iets nieuws hebben geleerd. Kinderen mogen bij ons ook leren door te proberen, wij willen hen laten ervaren dat het niet erg is als iets niet meteen lukt. Doordat kinderen ervaren dat zij dingen zelf kunnen en mogen, krijgen zij een positief gevoel van eigenwaarde. We geven hen verantwoordelijkheden die bij hen en bij hun belevingswereld en mogelijkheden passen.

Kinderen hechten zich ook aan een vertrouwde omgeving en vaste dagelijkse structuren. Het is daarom belangrijk dat er een vast ritme, vaste regels en herkenbare rituelen zijn waar het kind zich als vanzelfsprekend naar voegt. Afwisseling tussen rust, uitdaging en verzorging, een veilige en schone ruimte waar het kind naar hartenlust kan spelen en ontdekken komen ook tegemoet aan de basisbehoeften van een kind.

Voor de emotionele veiligheid van met name de baby's werken we voor de baby's met vaste gezichten. Deze vaste gezichten worden met de betreffende ouder gecommuniceerd.

Om de babyopvang te optimaliseren zijn we in 2020 begonnen aan de specifieke "Baby in de opvang" scholing. Immers: ook baby's moeten zich veilig en vertrouwd voelen bij de Kinderopvang. Voor 2025 zal elke medewerker die de baby verzorgt ook daarin apart (bij)geschoold zijn.

Hoofdstuk 2: Lerend spelen

Ieder kind is uniek. Wij respecteren de eigenheid van ieder kind, zijn manier van doen, zijn eigen interesses. Ieder kind mag zichzelf zijn. We vinden het belangrijk dat alle kinderen 'honderd talen' aangeboden krijgen om tot volle ontplooiing te kunnen komen. Met honderd talen bedoelen we; veel verschillende manieren van denken, van spelen, van spreken, verschillende manieren van luisteren, houden van en verbazen, verschillende manieren van zingen en begrijpen, verschillende manieren om te ontdekken, vindingrijk zijn, verschillende manieren van dromen. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een rijke speel- en leeromgeving waarin een breed aanbod van speelgoed en materialen aan het kind wordt aangeboden. Ook biedt de pedagogisch medewerker een breed (thematisch) activiteitenaanbod, goed passend binnen het dagritme, zodat alle ontwikkelingsgebieden bewust gestimuleerd worden. Het leren is uiteraard belangrijk maar het lerend spelen is ons uitgangspunt. Plezier staat voorop.

“Wat je leert moet je onthouden, wat je beleeft kun je je later herinneren”

Kinderen kunnen door dit brede aanbod ontdekken wat hun voorkeurs 'talen' zijn, met wie en wat ze graag spelen, wat ze mooi vinden en wat ze lelijk vinden. Elk kind mag het leven ontdekken op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. Wij volgen de kinderen in hun ontwikkeling. Dit betekent voor ons dat wij goed kijken naar de kinderen en hen stimuleren en bijsturen waar nodig. Daarbij bedenken we steeds “wat heeft dit kind in deze situatie nodig”

Kinderen leren het meest van elkaar, dus moeten ze de kans krijgen om samen te spelen, te werken en te leren. Hierbij is de inrichting van de ruimtes binnen en buiten erg belangrijk, er moet wel iets te spelen en te ontdekken zijn en je moet je ook even terug kunnen trekken. Daarom werken we met hoekjes op de groep, dan is er altijd wel een rustig plekje, mocht een kind daar behoefte aan hebben.

Buiten zijn in de natuur komt het kind ook alleen maar ten goede: Ze kunnen rennen, balanceren, bouwen en schreeuwen, maar ook stilte ervaren. Alle zintuigen worden gestimuleerd door het spelen/zijn in de natuur. Magische momenten beleven kinderen keer op keer, doordat de natuur elke dag anders is. Ook de weersomstandigheden zijn elke dag anders. Door het regelmatig buiten zijn bouwen de kinderen een goede en gezonde weerstand op en krijgen ze respect voor de natuur.

We stellen onszelf als doel om dagelijks naar buiten te gaan met alle kinderen.

Hoofdstuk 3: Samenwerking met ouders

Wennen:

Kinderen zijn onlosmakelijk verbonden aan ouders. Een goede samenwerking met de ouders is dan ook een voorwaarde om goed met de kinderen te kunnen werken. Vertrouwen begint bij het wennen en een zorgvuldige wenperiode. Een periode waarin ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers met elkaar kennismaken en aan elkaar kunnen wennen. Een kind dat voor de eerste keer bij ons binnenkomt, doet heel veel verschillende indrukken op. De nieuwe leefomgeving is helemaal vreemd. De ruimte, het materiaal, de volwassenen, de kinderen en de geluiden, alles is nieuw en onbekend. Wij hechten daarom veel waarde aan een duidelijke opbouw tijdens het wennen. Onze structuur helpt het kind zijn weg te vinden in de nieuwe wereld. Het ritme van de dag, de terugkerende gebeurtenissen, eenduidige omgangsregels en rituelen kunnen voor een kind een extra steun zijn om snel een veilige plek te vinden. Ook wijzen we ieder kind een 'mentor' toe zodat het voor ouders duidelijk is wie hun vaste aanspreekpunt is.

Voor het wennen bespreken we altijd met de ouders wat de beste wen-manier is. Vanuit Flexkidz wordt er altijd een halve dag (3 uurtjes) ingeroosterd (in overleg met ouders) om te kunnen wennen.

Elkaar informeren:

Wederzijds begrip en waardering tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers is de basis voor een goed contact. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker weet hoe de thuissituatie van het kind is. Zo kan de pedagogisch medewerker inspelen op de specifieke situatie van dit kind.

Ouders worden zorgvuldig geïnformeerd over de pedagogische visie, werkwijze, de regels, gewoonten en gebruiken binnen onze kinderopvang. Binnen deze kaders zullen we graag aan wensen van ouders tegemoet komen. Kinderen maken op de opvang interessante ontwikkelingen door en doen belangrijke ervaringen op. Het is erg belangrijk deze ontwikkelingen en ervaringen te delen met de ouders. Dit doen onze pedagogisch medewerkers aan de hand van gesprekjes, foto's, observaties en knutselwerken van de kinderen.

Wederzijds adviseren en informeren is belangrijk. Zo kunnen we vanuit gezamenlijkheid het kind geven wat het nodig heeft en inspelen op behoeften van ieder individueel kind. Door oprechte aandacht en belangstelling tonen pedagogisch medewerkers en ouders betrokkenheid met elkaar.

Oudercommissie:

Flexkidz heeft op elke locatie een oudercommissie. De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van het kindercentrum waar de oudercommissie aan verbonden is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. Te adviseren over kwaliteit en het behartigen van de belangen van de ouders van het kindercentrum. Ze kijken mee met onder andere het pedagogisch beleid, de risico's van het spelen en geven advies over de tarieven van Flexkidz.

Extra dagdelen en ruilen van dagdelen:

Ouders hebben ook wel eens op een andere dag opvang nodig. Dit kan als er plaats is op de groep. Ouders kunnen dit aanvragen bij de PMer. Een week van tevoren wordt er dan gekeken of er plaats is op de groep. Dit i.v.m. de flexibele contracten waarbij ouders tot een week van tevoren de opvang kunnen doorgeven.

Mocht er geen plaats zijn op de huidige stam / basis groep dan zullen we dit vooraf met ouders communiceren. Eventueel kunnen de kinderen, in overleg met ouder, op een andere groep opgevangen worden.

Verschil ruilen / extra:

Bij extra opvang betaald de ouder de extra afgenomen opvang uren.

Is uw kind een keer niet geweest? Dan kunt u dagdeel tegen dagdeel ruilen. Houdt deze dagen zelf goed bij in uw agenda en geef deze door wanneer u gebruik wilt maken van een ruildag.

Ruilen van dagdelen kan binnen het lopende kalenderjaar.

Dagdelen ruilen en extra opvang kan alleen als er plaats is op de groep.

Hoofdstuk 4: Pedagogische doelen en competenties

De missie van Flexkidz is:

Kinderen zijn flexibel, wij ook!

Ons pedagogisch doel:

Ons pedagogisch doel is dat kinderen respect en verantwoordelijkheidsgevoel ontwikkelen, zowel voor henzelf als voor hun omgeving. Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren om zelfstandig te denken en te handelen, zodat zij hun eigen keuzes kunnen maken. Kinderen leren om conflicten op een constructieve wijze op te lossen en leren om te gaan met verschillen. Met deze basisvaardigheden zullen zij later hun eigen plek kunnen vinden in de maatschappij.

12

Onze pedagogische uitgangspunten:

Ons pedagogisch handelen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

Wij stimuleren de ontwikkeling van kinderen door een rijke speel- leeromgeving te creëren;

Wij nemen als uitgangspunt dat ieder kind competent is, zich wil ontwikkelen;

Wij hebben respect voor alle kinderen en nemen hen serieus;

Wij luisteren naar wat kinderen te zeggen hebben en geven hen inspraak;

Wij geven kinderen een eigen verantwoordelijkheid;

Wij zien en benaderen kinderen als een individu;

Wij bieden de kinderen keuzemogelijkheden.

Daarnaast wil Flexkidz graag waarborgen dat er voldoende aantoonbare aandacht is voor de vier basis opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven.

Deze vier opvoedingsdoelen zijn:

1 het bieden van emotionele veiligheid

2 het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie

3 het bieden van gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie

4 het meegeven van waarden en normen;

Onder het begrip “emotionele veiligheid” verstaat Flexkidz een veilige basis, een ‘thuis’ waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Het bieden van veiligheid is van groot belang, niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen op zich, maar ook omdat een onveilig klimaat het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen in de weg staat. We bieden kinderen een veilige en rustige omgeving met ruimte, ritme, rust en respect. Daarnaast zijn de pedagogisch medewerkers beschikbaar voor de kinderen om hen te begeleiden.

13

Met het begrip “persoonlijke competentie” worden vooral persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Flexkidz wil voor het kind mogelijkheden scheppen om zich te ontwikkelen. Wij willen het kind niet schools iets aanleren, maar de mogelijkheden die het kind zelf meebrengt aanspreken. De kernvraag is: “Wat vraagt het kind aan ons?” en niet omgekeerd: “Wat vragen, eisen wij van het kind?”

Het begrip “sociale competentie” houdt in het doen en laten van een kind in relatie tot de ander, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

We begeleiden de kinderen om eventuele conflicten samen op te kunnen lossen, totdat het kind dat zelf kan!

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de “waarden en normen, de cultuur” eigen te maken van de samenleving, waarvan zij deel uitmaken. Flexkidz streeft ernaar dat deze socialisatie vorm krijgt met behoud van de eigenheid van het kind. Het gedrag van de pedagogisch medewerker speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door de reactie van de pedagogisch medewerker ervaart het kind de grenzen van goed en slecht, van anders, van mogen en moeten. De reactie van de pedagogisch medewerker geeft niet alleen richting en correctie aan het gedrag van kinderen, maar wordt, door kinderen ook gekopieerd in hun eigen gedrag naar andere kinderen en

volwassenen.

Wij kiezen ervoor om alles zoveel mogelijk positief te benaderen. Wat kan wel..... heeft net zoveel effect als wat kan niet..... Daarnaast leggen we altijd uit waarom de grenzen er zijn.

Hoofdstuk 5: Pedagogisch medewerkers vormen een team

Kinderen opvoeden is iets heel persoonlijks. De manier van opvoeden is voor iedereen verbonden met zijn of haar eigen jeugdervaringen. Samen delen pedagogisch medewerkers dag in dag uit hun werkdagen met alle handelingen en ervaringen met collega's. Een goede samenwerking met collega's maakt dat pedagogisch medewerkers met plezier naar hun werk gaan. Goede collega's weten wat ze van elkaar kunnen verwachten, kunnen op elkaar rekenen en vullen elkaar aan. In de groep kunnen pedagogisch medewerkers elkaar steunen. Door nieuwe, bijzondere en vervelende dingen die je bij een kind ziet te delen met een collega, intensiveer je de samenwerking. Goede samenwerking tussen pedagogisch medewerkers geeft positieve energie en is de basis van hartelijkheid en gezelligheid in de groep. Dit is weer een belangrijke voorwaarde voor het kind om zich veilig en prettig te voelen in de groep. Werken in de kinderopvang is teamwork, waarbij alle collega's bijdragen aan de kwaliteit die het kindercentrum biedt. Deze kwaliteit wordt gewaarborgd door dagelijks overleg tussen collega's, een persoonlijke benadering, elkaar aanvullen en inspireren en duidelijke regels en afspraken (Singer & Kleerekoper, 2009).

Daarnaast vindt Flexkidz het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers werken vanuit de pedagogische uitgangspunten uit het beleidsplan. Dit voorkomt grote verschillen in aanpak en visie. Zo zal er een pedagogische samenhang in het handelen van de pedagogisch medewerkers zijn die herkenbaar is voor de kinderen.

Singer en Kleerekoper (2009) stellen dat bij een soepele samenwerking de pedagogisch medewerkers elkaar aanvoelen. Ze weten wie wat zal doen en waar ze op kunnen rekenen. Het lijkt vanzelf te gaan. Maar die vanzelfsprekendheid komt door vertrouwde regels, afspraken en gewoontes. Om deze soepele samenwerking goed te laten verlopen, moeten de pedagogisch medewerkers hun afspraken, regels en gewoonten inzichtelijk maken. Dit zijn onder andere afspraken over:

- Gebruik van de ruimte
- Dagritme en verdeling van de kinderen in groepjes
- Activiteiten die worden aangeboden
- Regels en rituelen voor de kinderen
- Aanpak individuele kinderen
- Taakverdeling tussen de pedagogisch medewerkers
- Pauzes, vrije dagen, enz.

Veel van deze afspraken liggen vast in de werkplannen en sluiten aan bij de pedagogische uitgangspunten.

Omdat een goede samenwerking en een prettige sfeer voor de kinderen de basis is om zich prettig te voelen in de kinderopvang, staat bij Flexkidz tijdens de vergaderingen de samenwerking altijd als vast punt op de agenda.

Stage en vrijwilligerswerk:

Stagiaires en vrijwilligers zijn welkom bij Flexkidz! Zij worden echter alleen boventallig ingezet. Wel kunnen zij het 4-ogenprincipe waarborgen. Taken die vrijwilligers en stagiaires doen zijn ondersteunend aan de pedagogisch medewerkers waarbij we met name de stagiaires de kans willen geven bij ons "het vak" te leren. De taken die ze mogen doen hangt erg af van de persoon in kwestie en de opleiding die ze volgen.

Belangrijkste is dat ze eerst rustig kennismaken met de kinderen. Daarna zal de verantwoordelijke Pedagogisch Medewerkster bepalen welke taken de stagiaire (onder toezicht) mag doen. Na verloop van tijd kan het zijn dat de vrijwilliger genoeg bekend is met de kinderen dat ze ook verzorgende taken op zich mag nemen.

Elke stagiaire / vrijwilliger / medewerker is in het bezit van een verklaring omtrent gedrag en heeft zich in het personenregister aangemeld voor de continue screening. Dagelijks worden ze door de overheid gecontroleerd op strafbare feiten. Verdere informatie hierover kunt u terug lezen in de pedagogische werkplannen.

Hoofdstuk 6: Basiscommunicatie

Goede communicatie tussen het kind en de pedagogisch medewerker is een belangrijke voorwaarde voor het ontstaan van een vertrouwde relatie. Onze pedagogisch medewerkers interesseren zich voor wat een kind bezighoudt. Zij luisteren actief naar een kind en reageren daarop, laten merken dat het kind gezien is en gewaardeerd wordt. Deze sensitieve responsiviteit is de basis van emotionele veiligheid.

Serius nemen en respect tonen.

16

Onze houding ten opzichte van de kinderen is altijd gericht op respect tonen en de kinderen serieus nemen. Ook de emoties van kinderen worden door ons serieus genomen. Wij benoemen het gevoel van het kind, verdriet, plezier, boosheid, angst, verlegenheid of geluk. Als de emotie niet zo duidelijk is, proberen we te raden wat er aan de hand is, of we benoemen de gezichtsuitdrukking of het gedrag dat we waarnemen. We leiden kinderen niet af van hun emotie of doen het gedrag niet af met opmerkingen als: "niets aan de hand, het gaat zo wel weer over". Een kind heeft altijd een reden om te huilen, te lachen, te schoppen of te slaan. Dit betekent niet dat wij alles goedkeuren. De emotie mag het kind laten zien, aan de manier waarop het kind dit uit, stellen wij uiteraard grenzen. Deze grenzen worden bereikt wanneer het kind opzettelijk iemand pijn doet of iets kapot maakt.

Ook verwoorden wij naar de kinderen toe de gebeurtenissen om hen heen. Dit helpt kinderen zichzelf, de ander en de gebeurtenis beter te begrijpen. Daarom verwoorden we wat we doen, wat we gaan doen en proberen we de emoties die dit oproept bij het kind te verwoorden. Kinderen krijgen zo grip op de wereld om hen heen en voelen zich serieus genomen.

Communicatie met de kinderen

Een goede communicatie is niet een kwestie van "op je gevoel af gaan". Wij willen een goed contact met de kinderen. De "Gordon-methode" spreekt ons erg aan en past goed bij onze visie. Deze manier van omgaan met de kinderen leidt tot meer zelfstandigheid, zelfvertrouwen en groei bij kinderen. Bij de Gordon-methode gaat het vooral om het bevorderen van plezier en evenwicht in relaties. De methode biedt hulpmiddelen om problemen in de communicatie te voorkomen en op te lossen, zonder dat er sprake is van een winnaar of een verliezer. Door het kind op de 'Gordon manier' aan te spreken leggen we de verantwoordelijkheid voor verandering of aanpassing bij het kind. We proberen de kinderen te laten ervaren dat er geen winnaar of verliezer hoeft te zijn, maar dat je, door overleg, samen een oplossing kunt vinden.

Positief zelfbeeld

Kinderen zijn er trots op als blijkt dat zij zelf in staat zijn om iets op te lossen of om een nieuwe uitdaging te overwinnen. Daarom benoemen we ook de dingen die gelukt zijn of de dingen die kinderen hebben geprobeerd.

Met een schouderklopje, een complimentje of een knuffel laten we onze waardering blijken en geven we de kinderen een positief gevoel over zichzelf

. "Ik zie dat je zelf je broek al hebt aangedaan, ik ben trots op je".

Wanneer wij gedrag van kinderen afkeuren proberen we dat zoveel mogelijk te doen in de vorm van een "ik-boodschap". Wij geven aan wat het gedrag voor ons of voor de groep betekent. Door een "jij-boodschap" te geven kan het kind zich als persoon afgewezen voelen ('wat ben jij vervelend') en hierdoor een negatief zelfbeeld krijgen. Wij vinden het kind niet negatief, alleen het gedrag van dit kind op dit moment.

Negatief gedrag kan positief omgebogen worden door het kind te vertellen wat wel mag of door uit te leggen waarom iets niet mag of kan. Ook kun je de kinderen helpen oorzaak en gevolg te zien en daarover in gesprek te gaan. Conflicten kunnen kinderen zelf oplossen door middel van de overlegmethode van Thomas Gordon. Zelf het goede voorbeeld geven is belangrijk en wat humor gebruiken helpt te verbinden en te relativeren.

Kinderen uiten zich niet alleen met (lichaams)taal. Ook door te schilderen, dansen, rennen, enz. kan een kind zich uiten. Deze 'talen' proberen we ook aan te bieden zodat ieder kind zijn eigen manier kan ontdekken om zich te uiten.

17

Voeding op Flexkidz:

Op Flexkidz werken we met gezonde keuzes maken. We bieden vaak water en thee aan, of water met fruit erin. En natuurlijk melk/ karnemelk. Maar daarnaast bieden we de kinderen nog steeds ook ranja, roosvicee en diksap aan.

Voor de belegsoorten geldt hetzelfde. Naast de gezonde variatie bieden we ook zoet beleg aan.

De zoete soorten zijn in de minderheid, maar deze bieden we nog steeds aan om kinderen te leren variëren met voeding. Verschillende smaken leren (her)kennen is ook belangrijk.

Voor traktaties is ons voedingsbeleid wel gezond. Kinderen mogen een gezonde traktatie uitdelen. De ongezonde traktaties gaan in het mandje mee naar huis, zodat ouders daarover kunnen beslissen of deze wel / niet genuttigd mogen worden.

Voor kinderen tot 1 jaar zijn we kindvolgend en bieden we aan wat de ouders thuis ook aanbieden.

Kinderen met allergiën hebben natuurlijk ook een aangepast menu.

Hoofdstuk 7: Steunen en stimuleren van spelen en leren

Ieder kind heeft een aangeboren drang tot ontwikkeling. Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, moet een kind zich veilig voelen. Ook moet de omgeving veilig zijn. Maar dit betekent niet dat er geen uitdaging is. Kinderen leren door vallen en opstaan.

Om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren bieden wij de kinderen dagelijks uitdagende en leerzame activiteiten aan. Alle ontwikkelingsgebieden komen aan bod. We weten dat het brein van het kind een leerervaring nodig heeft om verbindingen te leggen tussen de hersencellen. Deze verbindingen zijn bepalend voor het latere functioneren van het brein.

18

Als wij activiteiten aanbieden sluiten we aan bij de interesse, ontwikkeling en leefsituatie van de kinderen. Ook actuele gebeurtenissen kunnen een inspiratiebron zijn. We stimuleren de kinderen om mee te doen, maar het kind mag dit zelf kiezen. Door te kijken naar de kinderen en in te gaan op hun beleving en hun reactie ligt het einddoel en het verloop van een activiteit niet altijd vast.

Daarnaast leren kinderen veel van elkaar. Kinderen imiteren elkaar en stimuleren elkaar door te kijken naar elkaar en zo ideeën op te doen. Samen spelen, op je beurt wachten, een keer letterlijk of figuurlijk botsen, samen lachen, samen huilen, het gevoel van samen een groep te zijn, zijn ervaringen die Flexkidz kinderen graag mee wil meegeven. Het zijn allemaal leerervaringen die het kind vormen in zijn (sociale) ontwikkeling.

De pedagogisch medewerker helpt kinderen zich betrokken te voelen bij elkaar. Zij begeleidt waar nodig de onderlinge communicatie en creëert momenten waarin de groep een wij gevoel ervaart. Dit doet zij door samen te genieten, te zingen, te praten, op elkaar te wachten, enz. Ook zal zij respect hebben voor de diversiteit van de kinderen. Zij zal kinderen leren dat anders zijn, niet minder zijn, betekent. Iedereen heeft zijn eigen eigen-aardigheden en daar zullen we respectvol mee om gaan.

Jonge kinderen kunnen pas echt in hun spel op gaan en experimenteren als ze zich veilig voelen. Het is daarom belangrijk dat één pedagogisch medewerker tijdens het vrije spel binnen en buiten altijd beschikbaar is voor de kinderen. Zij zit laag en is betrokken bij dat wat er in de groep gebeurt. Kinderen hoeven haar niet te zoeken, ze weten waar ze is en dat ze beschikbaar is.

Flexkidz observeert de kinderen dagelijks en bespreekt het welbevinden van ieder individueel kind. Waar nodig kan een kind dan wat extra aandacht of uitdaging geboden worden.

Per kind is de mentor verantwoordelijk voor deze dagelijkse observatie. Indien nodig bespreekt zij het kind in de teamoverleggen. Ook worden de bevindingen tijdens de dagelijkse overdracht met ouders besproken en natuurlijk tijdens de periodieke oudergesprekken.

Hoofdstuk 8: Inrichting van de binnen- en buiten ruimtes

Flexkidz biedt kinderen een aantrekkelijke en vertrouwde omgeving. Een omgeving waar kinderen de ruimte hebben om zich even terug te trekken, maar waar ze ook in een groep kunnen spelen. Een omgeving waar kinderen elkaar kunnen ontmoeten, zich zelfstandig kunnen bewegen en waar ze vinden wat ze nodig hebben.

19

Bij de inrichting van ruimten wordt gezocht naar een balans tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdagingen voor de kinderen. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen. Veiligheid en welzijn van kinderen is één van onze hoogste prioriteiten, maar daarmee nemen wij niet de kansen op ontdekken, ontwikkelen en leren af.

Visie op de binnenruimte:

Wij stimuleren de ontwikkeling van kinderen door een speel- leeromgeving aan te bieden die de kinderen inspireert en uitdaagt. Bij het inrichten van de ruimte laten we ons met name leiden door de volgende uitgangspunten:

De groep heeft een huiselijke sfeer, je mag je er thuis voelen. Bij de aankleding wordt rekening gehouden met de uitstraling van kleuren en materialen. De ruimte moet naast een gezellige sfeer ook een zekere rust uitstralen. Te veel prikkels maakt kinderen onrustig.

Materialen zijn zo echt mogelijk, denk aan echte pannen, het colbertje van papa, zand, gereedschap (BSO) e.d.

Het speelgoed wordt zo aangeboden dat er voldoende aanbod is op kindhoogte en het speelgoed wordt zo gepresenteerd dat het kinderen uitdaagt om te gaan spelen.

Veel speelgoed is 'open eind' speelgoed. D.w.z. dat het materiaal de fantasie prikkelt en kinderen door het speelgoed niet vermaakt worden maar zelf het spel kunnen vormgeven.

Er is uitdagend, spannend en dus afwisselend (speel)materiaal. Er is steeds weer iets nieuws te ontdekken.

Er zijn verschillende hoeken waarin duidelijk is wat er te doen is. Denk aan lees-, bouw-, huis- of kookhoek, atelier, enz. Deze afzondering in een hoek hebben kinderen nodig om geconcentreerd te kunnen spelen.

In verticale groepen is er een plek voor baby's om te voeden en te spelen.

Er is aandacht voor alle zintuigen, er zijn spiegels, doorkijkjes en 'voel' materialen.

De pedagogisch medewerkers (blijven) kijken waar kinderen mee spelen. Als een hoek of bepaald materiaal niet meer interessant is, wordt er een aanpassing gedaan.

De ruimte moet van en voor de kinderen zijn, posters en foto's hangen op kindhoogte en veel producten van de kinderen zijn in de ruimte tentoongesteld.

In of bij de groep hangen foto's van alle kinderen. De ruimte is van hen en iedereen mag erbij horen.

In de groep is ruimte voor foto's van de ouders/verzorgers, grootouders, broertjes en zusjes en soms ook het huisdier van een kind. Het geeft een verbinding van het kinderdagverblijf met thuis.

Visie op buitenruimte

‘Met hoofd, hart en handen’. Zo beleven de kinderen natuur!

Wij vinden het belangrijk dat buitenspeelruimtes kinderen mogelijkheden bieden om zelf initiatieven te nemen en ervaringen op te doen. Speelruimtes moeten de fantasie van kinderen uitdagen. Ze hebben daarvoor een ruimte nodig waar volwassenen niet te snel ingrijpen.

Een buitenspeelplaats moet daarom avontuurlijk en spannend zijn en moet de kinderen een gevoel van vrijheid bieden. Buiten spelen is heel belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Ze moeten de gelegenheid hebben om zichzelf, hun lichaam en al hun zintuigen te ontdekken.

20

Daarom is buiten spelen een belangrijk onderdeel van de dag en wordt hier veel aandacht aan besteed. Kinderen kunnen tijdens het buiten spelen rennen, balanceren, bouwen en schreeuwen, maar ook stilte ervaren. Zintuigen worden gestimuleerd door het buiten zijn. Een keer vallen of vies worden mag, dit hoort ook bij lerend spelen. Ook in de buitenruimte moet duidelijk zijn wat je waar kan doen. Er is bv. een plek om te voetballen en een plek om met zand en water te spelen. Daarnaast zijn hoogteverschillen, verstopplekken, gras, steen en water en verschillende soorten speeltoestellen aanwezig.

Kinderen van de BSO zitten overdag bijna de hele dag binnen op school, daarom moeten ze tijdens hun verblijf op de BSO volop de gelegenheid hebben en uitgedaagd worden om te bewegen. Bovendien wijzen landelijke inventarisaties uit dat het grootste deel van de kinderen te weinig beweging krijgt en dat ze weinig meer echt “spelen”. Flexkidz wil een rol spelen in het optimaal ontwikkelen van spel en beweging bij kinderen.

Tot slot vinden we het belangrijk dat kinderen leren en ervaren hoe prettig het is om dichtbij de natuur te staan. De natuur is er voor ons allemaal. Wanneer je kinderen laat zien hoe belangrijk onze natuurlijke leefomgeving is, zullen zij er verwondering en respect voor opbrengen en de schoonheid ervan gaan ervaren. Zij zullen meer gemotiveerd zijn om zelf een bijdrage te leveren aan het behoud van ons milieu.

Voor de oudere BSO kinderen beperkt buitenspelen zich niet tot het eigen plein. Ook de directe omgeving van de BSO, dat kan zijn een park, of een slootje of een strookje groen, kan een plek zijn waar de kinderen naar hartenlust natuurlijk kunnen spelen.

Hoofdstuk 9: Dagritme en groepssamenstelling

Ritme en regelmaat biedt de kinderen duidelijke structuur en veilige herkenbaarheid. Binnen een vast ritme is er wel ruimte voor flexibiliteit. De pedagogisch medewerkers zullen inspelen op toevallige omstandigheden en ook komen zij binnen dit vaste ritme tegemoet aan individuele verschillen van kinderen.

In onze kinderdagverblijven hebben we een duidelijke dagindeling. Alle dagen hebben hun vaste ritme, vaste onderdelen van het programma verlopen volgens een vast patroon en met vaste rituelen.

Vaak wordt in de kinderdagopvang de dagindeling met dagritmekaarten in beeld gebracht voor de kinderen zodat zij het vaste ritme kunnen volgen en steeds beter leren herkennen. Het is belangrijk steeds met de kinderen even vooruit te kijken zodat zij meegenomen worden in het ritme en zich kunnen voorbereiden op wat er gaat komen. Momenten van activiteit en spel worden afgewisseld door momenten van rust en aandacht voor elkaar. Rust hebben kinderen nodig om alle indrukken die zij opdoen een plek te geven en te verwerken.

Iedere dag worden er georganiseerde activiteiten aangeboden en is er ruimte voor vrij spel, samen of alleen. Het buitenspelen staat dagelijks op het programma.

Ook het jaar heeft zijn ritme. Flexkidz besteedt met de kinderen aandacht aan de seizoenen en aan de verschillende feesten en vieringen.

Doordat de meeste kinderen op vaste dagen komen zien ze vaak dezelfde gezichten. Ook werken we met een klein team. Kinderen kennen dan ook alle pedagogisch medewerkers, wat voor de kinderen veilig en vertrouwd is. Er kunnen zo vertrouwde relaties ontstaan tussen kinderen onderling en kinderen en pedagogisch medewerkers. Dit is belangrijk om kinderen emotionele veiligheid te kunnen bieden.

Het samen zijn in een groep biedt de kinderen veel extra's. Kinderen zijn al vanaf jonge leeftijd zeer geïnteresseerd in elkaar. Baby's merken elkaars aanwezigheid op, ze kijken elkaar aan, lachen naar elkaar en zijn verbaasd of hebben plezier als ze elkaar bij toeval aanraken.

Wanneer de kinderen ouder worden zoeken ze elkaar bewust op. Om samen te spelen, samen kattenkwaad uit te halen of om samen het leven op het kinderdagverblijf te ontdekken. Kinderen hebben elkaar nodig, samen maken ze plezier, ze hebben samen verdriet, ze leren ruzie maken om dit vervolgens weer bij te leggen. Ze zijn samen stout, maken samen grapjes en delen samen de spanning van een verhaal.

Open deuren en verlaten stamgroep:

Doordat Flexkidz meest vaste dagen en dagdelen aanbiedt komen veel kinderen op dezelfde vaste dagen en altijd in dezelfde stamgroep.

Echter: Wij zijn voorstanders van het "open-deuren beleid". We vinden het belangrijk dat kinderen buiten de vaste momenten op de eigen groep, vrij kunnen spelen en zij hebben zelf de keuze of zij dit binnen of buiten de groep willen doen. Per dag overleggen wij de mogelijkheden met elkaar. Het kan dan bv zijn dat er een activiteit voor de oudste kinderen wordt bedacht. Of juist een activiteit voor de jongsten. Daarmee willen we de kinderen extra uitdaging aanbieden en kan het kind dus de stamgroep verlaten.

Elke ouder wordt hier toestemming voor gevraagd.

Uiteraard hanteert Flexkidz de regels uit de wet kinderopvang als het gaat om groepsgrootte en leidster kind ratio. (zie bijlage 2)

Uitgangspunt is dat alle kinderen een veilige opvang hebben en zich veilig en vertrouwd voelen.

Als de PMer merkt dat sommige kinderen meer uitdaging nodig hebben, dan zal dat ook zeker meegenomen worden in de planning. De groep zal dan gaan splitsen of er worden andere activiteiten geboden.

Voor de opvang in Oosterwolde geldt:

Het kinderdagverblijf heeft 2 groepen. Dribbel en Dribbel 2.

De oudste kinderen stromen door naar groep Dribbel 2. Zij worden op die groep overgeplaatst, als de groeps grootte dit toelaat. Deze groep is aangrenzend, maar biedt net even meer "peuteruitdaging".

Ouders worden op de hoogte gebracht bij doorstroming naar Dribbel 2 middels de pedagogisch medewerkster van de groep.

Zijn er minder kinderen dan 12, dan kunnen de groepen Dribbel en Dribbel 2 weer samenvoegen.

22

Voor de BSO in Oosterwolde geldt:

Groep de Venekoters biedt plaats aan 22 kinderen. De jongste kinderen hebben deze groep als stamgroep

De 2^e groep (bij de vouwwagen) biedt plaats aan 12 kinderen. Vooral de oudste kinderen hebben deze groep als stamgroep.

Alle ouders tekenen voor het mogen bezoeken/ plaatsen in de 2^e stamgroep

In de praktijk blijkt dat de kinderen vaak verschillende tijden uit school komen. De eerste kinderen zijn er al tegen half 3, de laatsten pas na 3 uur. De drukke middagen van de BSO starten alle kinderen aan de tafel bij de Venekoters. De groep wordt dan ingedeeld in "vroeg" en "laat"

Voor beide groepen geldt: spelen doen we samen en mag op beide groepen.

Voor de BSO in Waskemeer geldt:

In Waskemeer bestaat de groep uit kinderen van 0-12 jaar. Daar zal de PMer van deze groep dus goed rekening mee moeten houden. Immers: een kind van 1 heeft andere behoeften dan een kind van 10.

Op de drukke dagen zijn er soms veel kinderen in de ruimte. Om de kinderen even de "ruimte" te geven mogen we drinken en eten in de aula van de school. Ouders geven vooraf toestemming

In de aula hebben we dezelfde afspraken als op de groep bv. niet rennen.

Omvang groepen:

Op dit moment werkt Flexkidz met groepen kinderopvang (0-4 jaar) waarvan er maximaal 7 of 12 (Oosterwolde) of 16 (Appelscha) kinderen in de groep zijn, en BSO groepen (4-12 jaar) waarvan er maximaal 28 kinderen (Appelscha) of 34 (Oosterwolde) opgevangen kunnen worden. (verdeeld over 2 basisgroepen)

In Waskemeer heeft het KDV en de BSO samen 16 kindplaatsen en worden de kinderen van 0-12 in 1 ruimte opgevangen. Totaal binnen de groepsruimte is 16 kinderen maximaal. De aula van de school wordt gebruikt bij drukke dagen.

We kijken in alle gevallen naar de groepssamenstelling. In het geval van grote groepen met veel leeftijdsverschil, zullen we indien mogelijk deze groep opsplitsen kijkend naar het welbevinden van de kinderen.

Hoofdstuk 10 Observeren van kinderen en plannen van activiteiten

Om een kind goed te kunnen begeleiden is het van groot belang dat we ieder kind echt zien. Want kinderen verschillen in karakter, temperament, tempo, leermogelijkheden en vaardigheden en hebben aangeboren talenten. We willen graag aansluiten bij de eigenheid van ieder individueel kind.

Pedagogisch medewerkers zijn de hele dag door aan het observeren. Zij spelen steeds in op de signalen van de kinderen. Zij helpen, begeleiden en stimuleren de kinderen waar dit gewenst is. Ook letten zij op de sfeer, het spelverloop, de veiligheid en bij hele jonge kinderen op de individuele slaap- en voedingsritmes.

Hoe werken we samen met het onderwijs en de buitenschoolse opvang?

24

De doorgaande lijn

De doorgaande lijn van Flexkidz Kinderopvang naar de basisschool:

1. de overdracht naar de basisschool (voorkeur = warme overdracht)
2. inhoudelijke kennisdeling (scholingen)
3. inhoudelijke samenwerking (regelmatig overleg)
4. Binnen de opvang, van KDV naar BSO.
5. De overdracht van en naar Kinderopvang en peuterspeelgroep (of andere opvang)

Een doorgaande lijn vinden we erg belangrijk. Het is zonde als er kennis verloren gaat doordat er onderling niet overgedragen wordt. Dit alles om de overgang van de ene naar de andere groep of naar een andere instelling zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Bij een afwijkende ontwikkeling zullen we deze bespreken met de ouder en een plan van aanpak opstellen. Daarbij kunnen we de ouder ook evt. doorverwijzen naar andere instanties.

Ouders moeten toestemming geven voordat we de overdracht kunnen doen. Deze geven ouders bij de intake van hun kind.

Wat er precies wordt overgedragen wordt eerst met de ouder besproken. Het gaat dan om informatieve over de toetsen, de observaties en wellicht aanvullende informatie.

Mentorschap en vaste gezichten:

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. De ontwikkeling van het kind en het welbevinden van het kind worden periodiek (jaarlijks) met de ouder(s) besproken.

We gebruiken hierbij de observatielijsten van het VVE programma Piramide.

Ook is de mentor het aanspreekpunt voor het (BSO) kind.

De oudergesprekken kunnen bv. gaan over de ontwikkeling van het kind en hoe deze evt te kunnen stimuleren. Deze worden periodiek gehouden n.a.v. de observaties of op aanvraag van de ouder.

Wie de mentor van het kind is wordt gecommuniceerd bij de plaatsing en als er veranderingen daarin zijn. Deze worden schriftelijk in de overdrachtsmap naar ouders gecommuniceerd. Op de BSO wordt de overdrachtsmap niet regelmatig meegenomen naar huis, dus komen de briefjes in de tas of in het mandje van het kind.

De baby's in de Kinderopvang hebben "vaste verzorgers". 2 Pedagogisch medewerkers die de baby verzorgen. Welke deze zijn, hangt af van de plaatsingsdagen van de baby. Dit om de emotionele veiligheid van de baby's goed te kunnen waarborgen en de ontwikkeling van de baby goed in de gaten te kunnen houden en deze optimaal te kunnen stimuleren.

Deze mentoren / vaste gezichten zijn gecommuniceert naar de ouders.

Uitzonderingen hierop zijn:

Baby's met flexibele opvang

Ziekte van de Pedagogisch medewerker

Ruilen of extra opvang

Dit zal dan gecommuniceerd worden met de ouder van de baby.

25

Plannen van activiteiten

Activiteiten worden door de pedagogisch medewerkers gepland en voorbereid. Voordelen zijn dat er afstemming is tussen de pedagogisch medewerkers, de nodige materialen aanwezig zijn, er een bepaalde opbouw in de activiteiten zit, duidelijk is wie wat doet, we voor ouders de planning kunnen ophangen en we zicht hebben op welke ontwikkelingsgebieden we stimuleren. Ook invalkrachten kunnen bij een duidelijke planning makkelijk een activiteit overnemen.

Vaak wordt er gewerkt met een bepaald thema. Een thema biedt samenhang in het aanbod en mogelijkheden voor kennismaken, verbreding en verdieping van een onderwerp.

Activiteiten moeten vooral leuk maar ook uitdagend en stimulerend zijn voor de ontwikkeling van kinderen.

Samen met de kinderen beleeft de pedagogisch medewerker de activiteit, waar bij het belangrijk is dat de pedagogisch medewerker aansluit bij de reacties van de kinderen. Een activiteit kan daarom soms heel anders verlopen dan gepland.

Ook grijpt de pedagogisch medewerker kansen die zich spontaan voordoen aan om kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling. Een kind vindt een slak, een kind heeft een bloedende knie, allemaal stof om met elkaar over te praten, van te leren en te onderzoeken.

Er wordt door de pedagogisch medewerkers een rijke speel – leeromgeving gecreëerd waarbinnen kinderen zich veilig en vertrouwd voelen en waar kinderen worden uitgedaagd en gestimuleerd in hun ontwikkeling.

Hoofdstuk 11: Autonomie (eigen keuzes maken) en participatie

(actief mee mogen doen/denken)

“Meer dan ooit is in Nederland het besef gegroeid hoe belangrijk het is bij kinderen al op jeugdige leeftijd een basis te leggen voor omgang met anderen kinderen en ouderen, ook van uiteenlopende achtergrond

Flexkidz wil kinderen graag opvoeden tot mensen die verantwoordelijkheid kunnen en willen dragen in de maatschappij. Wij zien het kinderdagverblijf als een gemeenschap, een kleinere samenleving binnen onze grote samenleving. Wij vinden dat we geen speciale kinderwereld moeten creëren, maar een plezierige leefomgeving afgestemd op kinderen en volwassenen.

26

Daarom vinden wij het belangrijk aandacht te besteden aan de volgende vier pijlers:

- 1 'Samen... meedoen
- 2 'Samen... verantwoordelijk voor de groep
- 3 'Samen... conflicten oplossen
- 4 'Samen... omgaan met verschillen

1. 'Samen... meedoen' staat voor samen met de kinderen overleggen en kiezen, leren een mening te mogen hebben, je verplaatsen in een mening van de ander en respect hebben voor anderen.

Voor iedereen, groot of klein, geldt dat je in je leven regelmatig keuzes moet maken. We leren kinderen te benoemen wat ze wel of niet willen. Dit is niet alleen belangrijk voor hun taalontwikkeling, maar het leert hen ook dat zij zelf verantwoordelijkheden hebben en voldoende zelfvertrouwen ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk kinderen al jong te laten ervaren hoe het is om te kiezen en wat de effecten van die keuzes kunnen zijn. Ook leren we kinderen dat gemaakte keuzes soms consequenties hebben - afspraak is afspraak - ook al heb je niet zoveel zin meer.

Bij ons zijn de kinderen vrij om te kiezen wat zij zelf willen doen, uiteraard binnen de mogelijkheden die er zijn. Als kinderen zelf mogen aangeven wat zij willen, zijn zij enthousiast en beter gemotiveerd om te spelen, te eten of een activiteit af te ronden. De pedagogisch medewerker begeleidt het kind hierbij. Keuzes die het kind maakt moeten geen gevaar en pijn tot gevolg kunnen hebben, ze leert het kind omgaan met risico's en gevaarlijke situaties en ze stimuleert het kind om zo zijn zelfstandigheid te vergroten.

Vanuit deze visie: kinderen moeten hun eigen grenzen leren kennen en ontdekken, leren om te gaan met onverwachte en 'gevaarlijke' situaties, is het heel belangrijk dat de pedagogisch medewerkers keer op keer bewust het kind loslaten en het kind de ruimte en de vrijheid geven om zelf te ontdekken en te proberen. Soms is dit moeilijk omdat wij het kind graag beschermen en voor een kind willen zorgen. De juiste balans hierin zoeken en vinden is een dagelijkse uitdaging voor de pedagogisch medewerkers.

Kinderen van 0-4 jaar laten participeren klinkt misschien hoog gegrepen, maar je kunt kinderen al heel vroeg leren dat zij hun mening mogen uiten, dat je rekening houdt met een ander en dat zij mogen vertellen wat zij belangrijk vinden. Bij jonge kinderen betekent dit ook dat wij ze vertellen wat er gaat gebeuren (informerend) en dat we ze op hun niveau keuzes laten maken.

Op de BSO worden regelmatig gesprekken, vergaderingen en spelen georganiseerd waar kinderen leren zich een mening te vormen, deze te uiten en hierover met elkaar van gedachten te wisselen. Allerlei onderwerpen komen aan bod; de inrichting van de eigen BSO, het activiteitenprogramma, actuele zaken uit de media, enz.

2. 'Samen... verantwoordelijk voor de groep' staat voor verantwoordelijkheid voor elkaar, zorgzaam zijn, behulpzaamheid en samenwerken. Er wordt aan gewerkt om elkaar beter te leren kennen, een positief sociaal klimaat te creëren en samen afspraken te maken over de omgang met elkaar.

27

Kinderen staan midden in het leven, dat willen wij ze ook laten zien. Net als thuis is er ook op het kinderdagverblijf "werk" te doen. We geven kinderen hierin ook een taak. Het is een uitdaging voor hen en voor ons: wat kunnen ze al, waar betrekken wij ze bij? Stimuleren van de zelfstandigheid betekent kinderen te leren nadenken over de dingen die ze wel of niet kunnen/ willen. Het betekent dat we steeds opnieuw moeten vaststellen wat een kind al zelf kan, en waar het nog een steuntje in de rug nodig heeft. We leren de kinderen vragen stellen als zij hulp nodig hebben. Kinderen die verantwoordelijkheden krijgen, zullen zich meer betrokken voelen bij dat wat er op een dag gebeurt. Verantwoordelijk zijn voor jezelf en je eigen daden en de consequenties er van aanvaarden leert een kind in kleine stapjes. Wij vinden het belangrijk bij kinderen dit verantwoordelijkheidsgevoel te ontwikkelen. Verantwoordelijkheid naar draagkracht natuurlijk, we sluiten aan bij de ontwikkeling van het kind. Wij geven ze eenvoudige taken in de dagelijkse dingen. Waar mogelijk geven wij de kinderen inspraak en laten we het kind, waar het kan, los. Ook hun mening telt. Ze worden regelmatig betrokken bij de keuze van een activiteit die zij willen doen, ze mogen meedenken over de liedjes die gezongen worden of welk boek er wordt voorgelezen. Ook het leren samenleven en het ontwikkelen van het sociale verantwoordelijkheidsgevoel is van groot belang voor de ontwikkeling tot een democratische persoonlijkheid. Samen spelen, samen ideeën uitwisselen, luisteren naar elkaars gevoelens en gedachten, is hiervoor de basis. Pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen hierin door gesprekken hierover te beginnen en te begeleiden. Door activiteiten aan te bieden die gezellig zijn en die het wij-gevoel onderstrepen werkt de pedagogisch medewerker aan het scheppen van een prettig groepsklimaat.

3. 'Samen... conflicten oplossen' staat voor onderhandelen, omgaan met boosheid, leren om zelfstandig (zonder hulp van volwassenen) een conflict op te lossen. In een groep zijn grote en kleine conflicten aan de orde van de dag. Samenleven met andere kinderen, leer je niet zomaar. Een 'botsing' is steeds weer een oefenmoment waarbij de pedagogisch medewerker het kind kan helpen te leren om te gaan met conflicten.

De Pedagogisch medewerker:

- grijpt alleen in als ze merkt dat het de kinderen niet zelf lukt het conflict op te lossen.
- helpt de kinderen een stapje vooruit bij het zelfstandig leren oplossen van conflicten. Ze benoemt wat er gebeurt en welke emoties er een rol spelen. Ze vraagt kinderen te bedenken hoe het conflict kan worden opgelost en begeleidt bij het uitvoeren van de oplossing.
- moedigt kwetsbare kinderen aan voor zichzelf op te komen.
- Als kinderen elkaar pijn doen of hun boosheid te heftig uiten zal de pedagogisch medewerker direct ingrijpen. Uitrazen mag op een veilige plek. De pedagogisch medewerker luistert naar het kind en helpt hem terug te keren naar de groep en om het conflict op te lossen

4. 'Samen... omgaan met verschillen' staat voor respect voor andere culturen, religies en vrijheid van meningsuiting. Het gaat om overeenkomsten en verschillen in de groep, in de familie en in de kinderopvang.

Ieder kind is uniek. Wij respecteren de eigenheid van ieder kind, zijn manier van doen, zijn eigen interesses. Ieder kind mag zichzelf zijn. We vinden het belangrijk dat alle kinderen gelijke kansen krijgen om tot volle ontplooiing te komen.

Kinderen mogen hun voorkeuren hebben, zelf kiezen met wie ze willen spelen, wat ze mooi vinden en wat ze lelijk vinden. Kinderen hoeven niet allemaal hetzelfde leuk te vinden, altijd aan groepsactiviteiten deel te nemen en vriendschappen te sluiten met alle kinderen. Ze mogen ook alleen zijn, alleen een boek lezen of naar muziek luisteren.

Wel vinden we het belangrijk dat kinderen verschillen onderling met respect voor elkaar leren zien en benoemen.

Rekening leren houden met die verschillen is belangrijk, iedereen telt mee en mag zijn wie hij is.

In de kinderopvang komen kinderen met een mix aan sociale achtergronden, leefstijlen en omgangsvormen. Samen praten over omgangsvormen, normen en waarden en samen regels bedenken die voor iedereen gelden helpt kinderen respectvol met elkaar om te gaan.

Kennis maken met diversiteit is ook een extra kans voor een kind om de samenleving waar hij deel van uit maakt beter te leren kennen en te begrijpen.

Hoofdstuk 12: Spelen en vrije tijd in de BSO

De tijd die kinderen op onze buitenschoolse opvang doorbrengen zien wij als vrije tijd. Bij vrije tijd denken we aan rust, ontspanning, initiatieven nemen en eigen interesses volgen, zelf bepalen wat je gaat doen en wanneer je er mee stopt, met wie je speelt of dat je liever alleen speelt. Eigenlijk net als thuis... Vrije tijd is niet alleen maar leuk, soms verveelt een kind zich. Nadenken over wat je wilt doen of even zitten dromen mag ook. Zelf het initiatief leren nemen om weer tot spel te komen is heel leerzaam voor kinderen.

29

Aansluiten bij leeftijd, sekse en interesses

In de BSO komen kinderen van 4-12 jaar. Voor pedagogisch medewerkers is het hebben van kennis van alle verschillende ontwikkelingsfasen belangrijk. Dit om te weten welke materialen en activiteiten geschikt zijn en wat je van kinderen op welke leeftijd kunt verwachten en hoe je als pedagogisch medewerker je eigen gedrag daarop kunt aanpassen. Naast deze kennis is het goed observeren van ieder kind ook belangrijk. Dit helpt de pedagogisch medewerker om goede keuzes te maken voor activiteiten, materiaal en begeleiding. Flexkidz vindt het belangrijk dat er voldoende verschillende materialen en activiteiten zijn waarmee de verschillende ontwikkelingsgebieden worden aangesproken.

In het algemeen geldt dat jongere kinderen meer begeleiding nodig hebben, terwijl oudere kinderen meer zelfstandig activiteiten kunnen uitvoeren. Het is goed om iedere leeftijdsgroep nadrukkelijk te betrekken bij het opstellen van het activiteiten aanbod. Door de kinderen steeds weer te vragen wat ze zouden willen doen, zorg je voor een aanbod dat goed aansluit bij iedere leeftijdsgroep. Geef de oudsten suggesties die een sterk beroep doen op hun zelfstandigheid en organisatievermogen. Het mag voor hen niet saai worden op de BSO.

Kinderen tussen 4 en 6 jaar.

Deze kinderen spelen graag in hoeken. Die moeten dan ook zo zijn ingericht dat ze spel uitlokken. We bieden verschillende hoeken aan; een pop, wieg, kinderwagen, potten en pannen, maar ook doktersspullen, of levensecht materiaal waarmee postkantoor of winkeltje gespeeld kan worden. We zorgen voor materialen voor de creatieve ontwikkeling Een uitgebreid assortiment knutselmateriaal waar het kind zelf kan pakken en kiezen is voor kinderen heerlijk. Veel jongens spelen graag met constructiemateriaal en dit stimuleert de cognitieve ontwikkeling. Boeken voor de taalontwikkeling ontbreken niet en het is belangrijk dat de kinderen zich kunnen uitleven na een dag binnen te zijn geweest op school.

Kinderen tussen 7 en 9 jaar.

Ook deze kinderen spelen graag met verkleedkleden. Daarnaast bieden we de spullen voor teken- en schildergerei, boetseerleeg, kralen en dergelijke om de creatieve ontwikkeling te stimuleren. Voor de cognitieve ontwikkeling puzzels met kleinere stukken en gezelschapsspellen. Omdat kinderen in deze leeftijd graag zelf willen bouwen en maken hebben we gereedschap, touw, stokken, takken en doeken in de BSO. Ook tuingereedschap (hark, schop, gieter, maar ook zaadjes) om een eigen tuintje te onderhouden. Boeken die aansluiten bij de leeftijd en muziek. Ook zijn een springtouw, elastiek, stoepkrijt, knikkers, ballen en dergelijke belangrijk om de motorische ontwikkeling te stimuleren en kinderen lekker te laten bewegen.

Kinderen tussen 10 en 12 jaar.

Gezelschapsspellen met vaste regels zoals Kolonisten, Uno, spelkaarten sluiten aan bij deze leeftijdsgroep. Knutselgerei zoals teken- en schilderspullen, boetseerlei, maar ook materialen om kettingen van te maken enz. zijn aanwezig. Sportmateriaal zoals tennisballen, voetballen, badmintonrackets en stelten nodigen uit tot bewegen en spelen. Materialen die nodig zijn voor specifieke techniek- en/of onderzoeksactiviteiten. We verzamelen bijvoorbeeld oude radio's die kinderen zelf uit elkaar kunnen halen en laat ze proberen de radio weer in elkaar te zetten. Ook het gereedschap wat dan nodig is (knijptangen, schroevendraaiers, maar ook een loep, enz).

Wat betreft de activiteiten voor kinderen van 10-12 jaar luisteren we naar hun behoeften; Welke tijdschriften lezen ze, welke muziek draaien ze? Wat spelen ze graag?

30

BSO tijd is vrije tijd, maar door kinderen zo te prikkelen en uit te dagen dat ze gaan spelen in een rijke omgeving waarin van alles te beleven en te ontdekken is wordt de ontwikkeling van kinderen gestimuleerd en kunnen kinderen hun talenten en voorkeuren ontdekken en ontwikkelen.

Jongens en meisjes

Jongens en meisjes hebben vaak verschillende behoeftes en interesses. Je ziet dan ook vaak dat jongens met jongens spelen en meisjes met meisjes. Flexkidz vindt het belangrijk dat wij niet te veel stigmatiseren. Door een 'meisjes ruimte' ook zo te benoemen zou dit haast betekenen dat een jongen hier niet zou mogen spelen. De ruimte kan ook een andere, algemenere naam krijgen want er zijn altijd jongens die graag met de meisjes spelen en andersom. Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen de ruimte voelen om zelf te mogen kiezen waar en met wie ze graag spelen.

Bij het aanbieden van activiteiten is het belangrijk dat we niet spreken van jongens- en meisjes activiteiten. Een jongen die graag een ketting zou willen rijgen zal dit niet doen als hij het gevoel heeft dat dit alleen voor meisjes bedoeld is. En bij het flessenvoetbal moeten meisjes zich ook welkom voelen.

In ons beleid willen we hier de volgende stelling in nemen; Ieder kind heeft eigen behoeftes en interesses. Jongens en meisjes zullen hier vaak verschillend in zijn. Vrouwelijke pedagogisch medewerkers sluiten van nature vaak makkelijker aan bij meisjes. Het is belangrijk om ons ook bewust te zijn van de behoeftes van jongens en hierop in te spelen. Jongens moeten mogen stoeien, wild en lawaaiig zijn.

Het is belangrijk hier de gelegenheid voor te bieden zonder dat dit het vaak wat rustiger spel van de meisjes verstoort.

Daarnaast zal de pedagogisch medewerker een evenwicht moeten vinden in loslaten; kinderen zelf laten kiezen met wie ze waar spelen en invloed uitoefenen zodat het wij-gevoel van de groep in stand blijft.

Het spel begeleiden

Voor pedagogisch medewerkers is het begeleiden van het spel en de activiteiten een intensieve en zeer bepalende taak.

Uiteraard verschilt de begeleiding per leeftijdsgroep en per individueel kind. Flexkidz vindt het belangrijk om kinderen waar mogelijk los te laten en verantwoordelijkheid te geven. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers en kinderen hierover steeds met elkaar in gesprek zijn en steeds weer met elkaar de beste keuzes proberen te maken.

Buiten spelen

Niet ieder kind speelt in de thuissituatie veel buiten. TV en computer maken dat binnenspelen vaker voorkomt dan buiten. Daarom biedt de BSO een plek om juist wel buiten te spelen en bewegen. Buiten is er meer ruimte, het brengt kinderen in contact met de natuur, het weer en de seizoenen. Buiten mogen kinderen zich uitleven, vies worden en vallen.

Buiten kun je hutten maken van takken, beestjes zoeken met een vergrootglas, broodjes bakken bij het kampvuur maar ook klauteren op toestellen of in bomen. Pedagogisch medewerkers zullen het buitenspelen ook altijd stimuleren door leuke buiten activiteiten aan te bieden en mee naar buiten te gaan.

31

Kinderen mogen ook (net als binnen) met echte 'buiten' gereedschappen werken. Natuurlijk geven de pedagogisch medewerkers eerst les of uitleg in het gebruik. Zo leren ze om te gaan met echt gereedschap en wordt de uitdaging groter.

Hoofdstuk 13: Relaties in de BSO groepen

Samenstelling van de groep

Binnen één BSO zijn vaak meerdere groepen te vinden; leeftijdsgroepen, vriendjes, klasgenoten, jongens- en meisjes groepen. Voor een kind is het belangrijk om aansluiting te vinden bij een groep. Nieuwe kinderen kunnen opgevangen worden door een 'maatje' kind dat ze al kennen of door een sociaal vaardig kind dat graag deze taak op zich neemt. De pedagogisch medewerker begeleidt dit proces zorgvuldig.

Vaak wordt er in de BSO gewerkt met basisgroepen. Een vaste groepsindeling bij het samen starten en eten en drinken op de BSO middag. Voor veel kinderen is dit een veilig en vertrouwd moment. Bij de oudsten wordt dit steeds vaker losgelaten. Deze kinderen willen snel iets drinken om vervolgens met hun eigen vriendjes en hun eigen activiteit aan de slag te kunnen gaan.

De BSO moet een prettige leefomgeving zijn voor de kinderen. Wij willen daarvoor een goede sfeer in de groepen creëren. Wij vinden dat zowel de kinderen als wij zelf verantwoordelijk zijn voor het sociale leefklimaat. Uiteraard is het onze taak de kinderen hiervan bewust te maken en hen te ondersteunen

In een groep staan sociale vaardigheden en sociaal gedrag centraal. Op de BSO verwachten we dat kinderen op elkaar wachten en naar elkaar luisteren. Ze ervaren ook hoe het is om samen het materiaal en de ruimte te delen, om de aandacht van de Pedagogisch medewerker en andere kinderen te delen en om elkaar te helpen als dat nodig is. Wij vragen de kinderen om rekening te houden met elkaar en respect voor elkaar te hebben.

Vriendschappen

Vanaf het 4e jaar kan een kind zich voorstellen hoe een ander zich voelt en is het al redelijk in staat sociaal gedrag te tonen zoals iemand helpen, delen, samenwerken en voor iemand opkomen. Dit zijn voor het maken van vrienden belangrijke eigenschappen. Kinderen die nog weinig zelfcontrole hebben en snel agressief zijn hebben moeite met het vrienden maken. Zij hebben begeleiding van de pedagogisch medewerker nodig die tijdig kan ingrijpen en bijsturen.

Na het 7e jaar wordt vriendschap ook heel belangrijk voor de ontwikkeling van de eigen identiteit. Het kind vergelijkt zichzelf met anderen en wil erbij horen. Vanaf deze leeftijd gaan meisjes vooral met meisjes en jongens vooral met jongens spelen. Vriendschappen kunnen nog wel eens wisselen doordat kinderen nog uitproberen met wie ze het beste kunnen opschieten.

Na het 10e jaar wil het kind erbij horen, geaccepteerd worden en zichzelf profileren. Kinderen zijn bezig met de vraag; wie ben ik? Wat kan ik? Ze willen hetzelfde zijn; 'ik wil ook op paardrijden'. Kinderen gaan elkaar feedback geven; iets is stom of mooi. Toegeven aan de groepsdruk of je eigen voorkeuren en interesses volgen kan een groot dilemma worden voor kinderen. Erbij horen is immers erg belangrijk.

Een uitzondering zijn

Als een kind niet mee kan doen in het groepsproces 'hoort het er niet bij'. Dit kan komen doordat deze kinderen anders zijn qua uiterlijk of qua gedrag. Hoe langer deze kinderen niet meespelen, hoe groter hun sociale achterstand wordt. Ze oefenen namelijk hun sociale vaardigheden niet doordat ze niet samen spelen, samen dingen doen, niet om gaan met elkaar. Soms worden deze kinderen gepest. Een negatief zelfbeeld is een reëel gevolg. De pedagogisch medewerker zal deze kinderen zoveel mogelijk ondersteunen en helpen zijn sociale vaardigheden te ontwikkelen.

Positieve en negatieve groepen

In een positieve groep komen alle kinderen tot hun recht. Ze durven zichzelf te zijn, kunnen vrienden maken en worden aangemoedigd hun sociale vaardigheden te vergroten. In een positieve groep heerst een positieve sfeer. In een groep waar niet gepest wordt en kinderen verdraagzaam zijn. Kinderen hebben oog en oor voor elkaar en willen een conflict dat ontstaat graag weer op lossen. Daarbij voelt iedereen zich prettig, ook de pedagogisch medewerkers.

Als de sfeer negatief is, ontstaat er een kettingreactie aan vervelende gebeurtenissen. Het ombuigen van negatief naar positief is lastig. Wacht niet te lang met ingrijpen want voor je het weet zit je in een neerwaartse spiraal. Investeer in een goede sfeer. Als pedagogisch medewerker doe je dat in de eerste plaats door zelf het goede voorbeeld te geven. Wees belangstellend naar ieder kind, stimuleer vriendschappen, heb aandacht voor nieuwe kinderen en heb veel aandacht voor positief gedrag. Evalueer na afloop een gezamenlijke activiteit. Benadruk daarbij vooral wat er wel goed ging.

Wanneer kinderen negatieve interacties met elkaar hebben, is het goed dat je de situatie en de gevoelens van de betrokken kinderen benoemt. De kinderen voelen zich dan gezien. Daarna kun je de kinderen helpen hun conflict op te lossen en op een positieve manier op elkaar te reageren.

Kinderen die elkaar kennen, gaan beter met elkaar om. Ruzies worden minder op de spits gedreven omdat ze een persoonlijke band met elkaar hebben. Omdat ze iets van elkaar weten, houden ze rekening met elkaars gevoelens. De pedagogisch medewerker zal dit proces beïnvloeden door de kinderen te stimuleren meer over elkaar te weten laten komen. Dit kan door spelvormen zoals 'zonnetje' of kind van de week activiteiten, posters over henzelf te laten maken, enz...

Ook door het laten optrekken in groepjes stimuleer je het groepsgevoel. Vraag een klein groepje bijvoorbeeld een plan voor een uitstapje te maken, of een speurtocht in elkaar te draaien voor de kleintjes. Maak de groepjes niet te groot. Het groepsgevoel wordt ook vergroot als er een gemeenschappelijk doel is.

Pesten

Pesten komt helaas vaak voor en wellicht ook bij ons op de groep. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op de BSO serieus willen aanpakken. Want pesten wordt nooit getolereerd!

Belangrijk is dat we pesten als probleem zien van alle betrokken partijen; de BSO-kinderen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), pedagogisch medewerkers en de ouders.

De BSO moet proberen pestproblemen te voorkomen. Daarom is het belangrijk, los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar te maken waarna er met hen omgangsregels worden vastgesteld.

Als er wel gepest wordt moeten pedagogisch medewerker (in samenwerking met ouders) dat kunnen signaleren en een duidelijk standpunt innemen. Een pestprotocol met stappenplan kan dan veel houvast geven. Als het de pedagogisch medewerkers, ondanks al hun inspanningen, niet lukt het pesten te stoppen is de inschakeling van een deskundige nodig. Deze kan het probleem onderzoeken en de pedagogisch medewerkers adviseren.

Grensoverschrijdend gedrag

Voor de pedagogisch medewerkers is het goed om de groep te observeren. Is het een grapje wat er gemaakt wordt of is het pesten? Gaat het goed onderling of is er sprake van grensoverschrijdend gedrag? Bij twijfel wordt de houder betrokken in de situatie en staat er in de werkplannen beschreven hoe we met opvallend gedrag om gaan.

Hoofdstuk 14 Klachtenregeling:

Voor ouders en medewerkers

Helaas kan het altijd gebeuren dat ouders of medewerkers een klacht hebben over de wijze waarop aan veiligheid en gezondheid wordt gewerkt.

In geval van een klacht worden ouders en medewerkers het volgende stappenplan geboden:

34

Stap 1: Klacht indienen bij kinderopvangorganisatie

U kunt een klacht alleen schriftelijk indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan via het formulier opmerkingen, verkrijgbaar op de locaties. De houder neemt zo snel mogelijk contact op met de ouder om deze klacht of tip te bespreken.

Stap 2: Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang

Reageert de houder niet binnen 6 weken op uw klacht of neemt die uw klacht niet serieus? Dan kunt u contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang. Deze is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijgt u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Deze dienst is gratis.

Stap 3: Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang

Is uw klacht hierna nog niet opgelost? Dan kunt u het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. U betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen.

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback, en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover kan de ouder vinden op de website van de kinderopvang.

Bijlage 1 Gecombineerde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang

Voor gemengde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang wordt voor de vaststelling van het aantal kinderen per pedagogisch medewerker een gemiddelde gehanteerd, waarbij een maximum wordt gesteld aan het aantal 0-4 jarigen in de groep. Natuurlijk werkt Flexkidz liever met de verschillende groepen apart, echter op rustige dagen, bij een laag kindaanantal kan het voorkomen dat de groepen worden samengevoegd. Het aantal Pedagogisch Medewerksters wordt altijd berekend via de rekentool op www.1ratio.nl

35

We zijn altijd met minimaal 2 mensen in het gebouw om te zorgen dat we voldoen aan de voorwaarde van het 4-ogen principe. Als er 1 Pedagogisch medewerker op de groep staat kan de 2 persoon een stagiaire of leerkracht van de school (Waskemeer) zijn.

Een stagiaire, een collega of een andere volwassene kan de achterwacht en de meekijkfunctie op zich nemen. In Waskemeer werken we met een camera, waarbij de directeur van school kan meekijken op de groep, om zo het meekijken te waarborgen.

Hiervan kan worden afgeweken tussen 7.00-9.00, 12.30-13.30 en 16.00-19.00 i.v.m. de binnenlopende ouders die hun kind komen halen en/of brengen.

Tijdens deze uren is de achterwacht zo geregeld dat ze altijd kunnen bellen met:

Voor Appelscha en oosterwolde: Houder Arianne: 06-20307411

Voor Waskemeer is de achterwacht: conciërge Sietze Soepboer: 06-22730424

Hij / Zij kan dan binnen de wettelijke aanrijtijd van 10 minuten aanwezig zijn op Flexkidz.

Bijlage 2: Afwijken van de BKR

Bij minimaal 10 uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht – kind – ratio gedurende maximaal 3 uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is wel dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht kind ratio aantal medewerkers wordt ingezet.

De ondernemer kan zelf bepalen op welke tijdstippen verantwoord kan worden afgeweken van de BKR op basis van het dagritme. De uren van de afwijkende inzet mogen wel per dag verschillen maar zijn wel wekelijks hetzelfde. Deze tijdstippen zijn hieronder opgenomen en worden naar ouders gecommuniceert via het plaatsen van dit beleid op de website.

36

Voor het kinderdagverblijf:

De dag start met 1 pedagogisch medewerker. De BKR is in orde totdat de groep kinderen groter wordt. Dit fluctueert nogal en omdat de 2e PMer ook soms kinderen van de VSO op school brengt wordt er mogelijk afgeweken tussen 8.00 en 9.00. Brengt de PMer van het kinderdagverblijf de kinderen niet naar school, dan kan het zijn dat de Pmer later op de ochtend begint.

Deze tijden kunt u terugvinden op de daglijst van de groep.

Tussen de middag gaan de PMers met pauze. Dit is tussen 12.30 en 14.30. In deze tijd wordt er mogelijk afgeweken van de BKR, met een maximum van een uur per groep. Deze tijd is ruim genomen omdat de Pmers kijken naar de groep. Moet er bv nog een baby de fles, dan zullen de pauzetijden daarop aangepast worden.

Einde van de dag is er ook 1 PMer. De 2e PMer die als 1e naar huis gaat bekijkt vanaf hoe laat de afsluitende PMer alleen kan werken. De PMers die deze dag werken kijken of het haalbaar is om met een PMer minder te werken. Er wordt mogelijk afgeweken tussen 14.00 en 18.00, met een maximum van een uur. Soms wordt de afwijking van de BKR juist ingezet om even kinderen uit school te halen. De verdere inzet einde van de dag verkort dan.

Op de daglijsten wordt dagelijks bijgehouden wanneer er wordt afgeweken van de BKR en daar wordt ook op bijgehouden dat dit nooit meer is dan 3 uur op een dag.

De BKR wordt berekend met de tool op www.1ratio.nl

Voor de Buitenschoolse opvang:

Op schoolvrije / vakantie dagen gelden dezelfde regels als voor het kinderdagverblijf.

Tijdens schooldagen mag er voor- en na- schooltijd maximaal een half uur per dag minder Pedagogisch Medewerkers worden ingezet. Dit half uur wordt ingezet aan het einde van de middag, als de Pmers beslissen dat dat ook daadwerkelijk kan. (groepssamenstelling/ andere activiteiten) De 2e PMer die als 1e naar huis gaat bekijkt vanaf hoe laat de afsluitende PMer alleen kan werken en zal dan rekening houden met het half uur dat alleen gewerkt mag worden. Dit zal tussen 15.00-19.00 zijn.

De tijden dat we mogelijk afwijken van de BKR wordt aan ouders gecommuniceert bij de ingang van de groep. Daarna volgt de daadwerkelijke registratie op de daglijst van de dag.

Doordat door wisselende plaatsingen ook de afwijking in de BKR kan wijzigen, zal deze regelmatig aangepast worden en gecommuniceerd worden met de oudercommissie.

Voor oktober november 2021 gelden de volgende afwijkingen van de BKR:

KDV Appelscha: (2 groepen)

Maandag: 7.30-9.30	pausetijd	15.00-17.00
Dinsdag: 8.00-9.30	pausetijd	15.00-16.30
Woensdag: 8.30-9.30	pausetijd	15.30-16.30
Donderdag: 8.00-10.00	pausetijd	15.00-17.00
Vrijdag: 8.30-10.00	pausetijd	14.00-16.00

BSO Appelscha

Maandag:	16.00-16.30
Dinsdag:	17.00-17.30
Woensdag:	15.30-16.30
Donderdag:	16.00-17.00
Vrijdag:	16.00-16.30

KDV Oosterwolde: (soms 2 groepen)

Maandag:	9.00-10.00	pausetijd	15.00-16.00
Dinsdag:	8.00-9.00	pausetijd	16.00-17.00
Woensdag:	9.00-10.00	pausetijd	16.00 -17.00
Donderdag:	8.30-9.30	pausetijd	16.00-17.00
Vrijdag:	7.30-8.30	pausetijd	16.00-17.00

BSO Oosterwolde:

Maandag: 14.30-15.00

Dinsdag: 16.00-17.00

Woensdag: 16.30-17.00

Donderdag: 14.30-15.00

Vrijdag: samen met kdv. 16.30-17.00

Waskemeer:

Maandag; niet

Dinsdag; pausetijd en 16.00-16.30

Woensdag; pausetijd en 15.30-16.00

Donderdag ; pausetijd en 16.30-17.00

Vrijdag; pausetijd en 16.30-17.00

Pausetijd is tussen 12.30-13.30/ 14.30 mits er een reden is om daarvan af te wijken.

Deze BKR mag ingezet worden tussen deze tijden. KDV max 3x 1 uur. BSO max 0.5 uur per groep

Bijlage 3: Scholing voor Pedagogisch medewerkers / opleidingsplan

Verplicht voor elke aanwezige op de Kinderopvang: Een verklaring omtrent gedrag en aangemeld voor de continue screening!

Naast de reguliere opleiding die al onze Pedagogisch medewerkers hebben willen we bijscholen en altijd meer leren. Daarom staat de volgende scholing weer op de planning voor 2020:

- Jaarlijkse herhaling kinder EHBO (bomba / oranje kruis) en voor nieuwe PMers de start EHBO
- Scholing babyopvang (vivoj) "baby's in de Kinderopvang" . Moet voor 2025 gekwalificeert zijn, maar we verdiepen ons er nu vast in.
- Scholing taalniveau 3F en spreekniveau 2B , wordt verplicht gesteld voor iedere nieuwe PMer. De Pmers die nu bij Flexkidz werken hebben op 2 na dit vereiste niveau. Nieuwe medewerkers moeten dit niveau behalen voor 2025.
- Tevens blijven we kijken of we voor de VVE nog bij kunnen scholen.
- Natuurlijk houden we ook de eisen rond de permanente educatie voor 2021 in de gaten.
- Voor de gezonde Kinderopvang, waar wij ons aan in het verdiepen zijn zal wellicht ook aanvullende scholing nodig zijn.
- Pedagogisch beleidsmedewerker en coach: Arianne Kortleve is geschoold in 2019. In 2020 heeft Joyce Druyf de scholing afgerond
- Tevens doen Joyce druyf en Arianne Kortleve de opleiding GPM niveau 4. De diplomering zal in 2021 plaats vinden.
- In 2020 zijn alle medewerkers geschoold over het gebruik van de meldcode.

Voor 2021 zijn de volgende scholingen weer geagendeerd.

- EHBO en BHV
- Scholing buitenruimte? Indien nodig
- Niveau 4 voor Joyce en Arianne
- Beleidsmedewerker en pedagogisch coach voor Joyce
- Werken met Bitcare, Patricia Koning
- Stint / BSO bus Training door 10 medewerkers.